

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОРУМ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на хора с увреждания

година XXXV

май 2025 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „КУРАЖ“

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. Председателят на СИБ участва в дискусия „ЕС в действие: по-добра защита за пътниците, ясни правила за бизнеса“ по покана на Бюрото на Европейския парламент в България

На 16 май 2025 г. в София, Бюрото на Европейския парламент в България организира дискусия „ЕС в действие: по-добра защита за пътниците, ясни правила за бизнеса“, за обсъждане на подготвяните промени в Регламента за контрола по прилагането на правата на пътниците в Съюза.

Целта на събитието бе да запознае заинтересованите страни с промените в Регламента, които се обсъждат в Европейския парламент и потенциалните последици за транспортния сектор, туристическите оператори и потребителите, включително хората с увреждания и с ограничена подвижност.

Гости на дискусията бяха г-н Андрей Новаков, член на Европейския парламент (ЕНП) и докладчик на ЕНП по обсъждания регламент, г-жа Анелия Маринова, главен директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ в Министерство на транспорта и съобщенията, г-жа Соня Спасова, директор на Европейския потребителски център в България, г-н Одисей Спасов, председател на Българската асоциация на туристическите агенции (БАТА) и г-жа Бистра Маринкова, изпълнителен директор на „България Еър“.

Андрей Новаков, член на Европейския парламент (ЕНП), докладчик на ЕНП по Регламента за контрола по прилагането на правата на пътниците в Съюза и основен докладчик по Регламент 261 за правата на пътниците във въздушния

транспорт, запозна участниците с промените на дневен ред: По-добра защита на пътниците и ясни правила за бизнеса.

В Панелна дискусия бяха включени следните въпроси:

- Какви промени се обсъждат относно контрола по прилагането на правата на пътниците в Европа?
- Какви реформи се предвиждат по отношение на закъснели или отменени полети, искане на компенсация или връщане на парите?
- Как ще се споделя отговорността между авиокомпаниите и посредници, като сайтове за билети и туристически агенции?
- Какво трябва да направят българските институции и бизнес, за да се подготвят за новите правила?
- Как ще се отразят бъдещите промени на транспортния сектор, туристическите оператори и потребителите, включително потребители с увреждания или с ограничена подвижност?

Евродепутатът Андрей Новаков разказа за предстоящи промени в Регламента за контрол по прилагане правата на пътниците, които се обсъждат в Европейския парламент, както и потенциалните последици от тях за транспортния сектор и потребителите.

Председателят на СИБ г-н Георги Колев, имайки предвид Европейския регламент от 2006 година, относно правата на хората с увреждания и тези с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт, сподели за тревожни изказвания от Европейския

парламент на хората с увреждания, проведен в Брюксел през м. май 2023 г., когато лица с инвалидни колички са срещали проблеми относно стари и неработещи платформи на летищата, които ги придвижват до самолета. До преди две-три години е съществувал подобен проблем и на летище София, преди закупуването на нова модерна платформа след консигнацията му.

От друга страна г-н Колев сподели, че когато в туристическа група или спортен отбор има двама или трима души с инвалидни колички, в самолетите не се допускат всички, поради липса на достатъчно пространство за помощните средства.

Засегнат бе проблемът за лица със зрителни увреждания и техните кучета-водачи, които трябва да ги придружават в самолетите, както и необходимостта придружителите на лица с увреждания с чужда помощ да имат право на място в самолета до тях.

По този повод г-н Новаков, каза че хората с увреждания имат нужда от достъпност и защита на правата им като пътници и заяви, че платформите на летищата трябва задължително да са работещи и да се намери начин за качване за полет на повече инвалидни колички.

Г-жа Маринкова, изпълнителен директор на „България Еър“ сподели, че авиокомпанията винаги се е отнасяла с внимание към пътниците с намалена подвижност, като подпомагат с безплатни билети хора с тежки заболявания и техните придружители, които отиват за лечение в чужбина. Пътниците с намалена подвижност, с намалено зрение и с други заболявания са приоритет и трябва да са предвидени в Регламента – допълни тя.

Одисей Спасов - председател на Българската асоциация на туристическите агенции сподели ангажираността си към хората с увреждания, и че все повече автобуси се внасят с платформи, като могат да се съберат до три лица с инвалидни колички.

Поставен бе и въпрос от г-н Колев към г-жа Маринова, представител на Министерството на транспорта и съобщенията, относно новината лансирана от министър Караджов за внос на нови влакови композиции от Италия, дали същите са адаптирани за хора на инвалидни колички. Отговорът бе – да, със сигурност.

На интернет страницата https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/transport-disability/reduced-mobility/index_bg.htm **можете да се запознаете с Права на пътниците с увреждания или с ограничена подвижност в ЕС.**

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

I. На 30 април 2025 г. Стражица бе домакин на четвъртото издание на „Голден Феми Филм Фестивал“ със съдействието на Съюза на инвалидите в България. На фестивала бяха представени 10 документални филми, разказващи историите на хора с увреждания и силата на човешкия дух.

Този малък град, претърпял голямото земетресение през 1986 г., сега е подреден, чист и китен град, с население от около 3000 души, които с голям интерес приеха домакинството на фестивала, благодарение на активното участие на председателя на Общинската организация Йонка Димова, съдействието на Общинската администрация и Регионалната организация на СИБ - Велико Търново.

Филмите бяха прожектирани в Зимно кино – гр. Стражица, а организатори бяха г-жа Ефемия Фард - основател на фестивала, г-н Георги Колев – Председател на Съюза на инвалидите в България и продуцент на филмите. Специален гост на събитието, който поднесе слово към присъстващите, беше посланикът на Кралство

Мароко и доайен на дипломатическия корпус в България Н. Пр. г-жа Закия Ел Мидауи. Гости на фестивала бяха членове на СИБ от Троян, Горна Оряховица, Павликени и др.

Кметът на община Стражица г-н Йордан Цонев, зам.-кметът Мария Бъчварова, зам.-кметът Стела Соколова и председателят на Общински съвет - Илиян Маринов получиха сертификати на „Голден Феми Филм Фестивал“ в знак на признателност за съдействието и организацията на фестивала. Също така бе наградена и г-жа Йонка Димова със статуетка и сертификат на „Голден Феми Филм Фестивал“ за инициативата и големите заслуги за провеждането на фестивала.

Героят в един от най-добрите филми Светослав Захариев, сподели накратко за треньорската си дейност за деца с увреждания в Русе, както и за своята автобиографична книга „Аз, треньорът“.

По-рано през деня бяха засадени 30 броя червен дъб в градския парк, като за целта помогнаха децата от Детска градина „Ангел Каралийчев“ и членове на Общинската организация на СИБ в Стражица. Инициативата беше подкрепена от Н. Пр. г-жа Мидауи, която развива идеята за създаване на „Международната гора“.

II. СИБ участва в събитие в гр. Перник „От корените към бъдещето: Перник през обектива на времето – история, социални идеи и иновации“

На 22 май т.г. Регионален център по социална икономика - гр. Благоевград към МТСП, представляван от д-р Теменужка Златанова, съвместно със Съюза на инвалидите в България и социални предприятия от Областите Перник и София, организираха събитие „От корените към бъдещето: Перник през обектива на времето – история, социални идеи и иновации“ в Международния младежки център в града.

Поводът бе представянето на проект на социално предприятие "Антикварно селище Битака Перник" и Битака Перник - изложба, събрала интересни и вдъхновяващи архиви от град Перник, което даде възможност и на други социални предприятия да се изявят.

Управителят на социалното предприятие г-н Мирослав Бонев сподели идеята на проекта. В момента се изгражда антикварно селище „Битака Перник“ на площ от 4,3 декара съвместно с община Перник, която е предоставила терена. Регионалната организация на Съюза на инвалидите в България ще подсили хора с увреждания за работа в „Битака Перник“ и съмишленици-доброволци. Селището ще бъде изградено от корабни контейнери. В тях ще се обособят реставраторски работилници, антикварна зала тип музей, детска площадка, заведение, търговска част, мини парк, зона за летен театър и други съпътстващи дейности. Също така ще се провеждат менторски програми на различни теми. Основно ще работят и развиват умения хора от уязвимите групи.

„Съвместно с РО на СИБ – Перник, хора с увреждания ще бъдат учители и ще предават умения по възстановяване на старинни предмети на млади хора с желание да творят, учат и променят света“ сподели г-н Бонев.

И допълни: „Всяко възстановено изделие е глътка въздух за планетата и мост между поколенията.“

Присъстващите в Младежкия център бяха запознати какви дейности се предвиждат и как да се включат. Предвидени са: обучения и

демонстрации; изложби на ръчно изработени изделия; ателиета за младежи; срещи и разговори.

Социално предприятие Сдружение "Спортен клуб по бокс Миньор Перник" представи своите дейности и сподели за многобройните забавления и активности, които предлагат във Ферма и конна езда с. Дивотино по случай Деня на детето и целия летен сезон.

Социално предприятие "Направено с любов" разказа за пътя към успеха, солидарността и устойчивостта, и зарадва гостите с прекрасните продукти, изобретени от талантливите си творци.

"Витоша Логистик Груп" се погрижи за сладката страна на събитието и глътката свежест, от която гостите имаха нужда.

Сред гостите на събитието бяха представители на Международния младежки център гр. Перник; на Централното ръководство на СИБ - г-жа Лилия Евтимова - гл. счетоводител, г-н Георги Георгиев – ръководител „ОМД“ и председателят на РО на СИБ Перник г-жа Анита Тараланска; на Общинската организация на СИБ Перник и Пенсионерски клуб "Вяра".

С цел запознаване на участниците с марката "Продукт на социално предприятие", Регионален център по социална икономика гр. Благоевград връчи на предприятията официалните удостоверения от МТСП, които ги утвърждават като социални.

Срещата послужи като мост към изграждането на мрежи от сътрудничество между социалните предприятия и даде възможност да обменят идеи и опит и да споделят за бъдещи планове и инициативи.

III. На 9 май 2025г., в Клуба на инвалида в Търговище се проведе Общото (делегатско) отчетно събрание на РО на СИБ- Търговище, на което присъства и Председателя на СИБ г-н Георги Колев.

В началото на събранието се състоя среща с представители на Община Търговище, господата Косьо Костов – Директор на Дирекция „Хуманитарни дейности“ и Билял Чолаков – Старши експерт в Отдел „Социални дейности и здравеопазване“. Бяха обсъдени важни въпроси относно личните асистенти и грижата за хората с увреждания. Един от тях бе ежедневното обгрижване, особени на тези с по-сериозни здравословни проблеми, когато личния асистент не е член на семейството или близък на потребителя и не

живее на същия адрес. Обсъдена бе и недостатъчната компетентност на част от асистентите, особено в грижата за човек на инвалидна количка и други специфични потребности. Г-н Колев поясни, че подобни обучения се провеждат предимно в големите градове на страната, като София, Варна и Пловдив, а обучаващите са основно от сектора на НПО.

Представителите на местната администрация обещаха да съдействат по конкретен проблем на член на ОО- Търговище, който бе поставен по време на срещата.

Събранието продължи с отчет за дейността на УС на РО на СИБ- Търговище, насоки за работата през годината, обсъждане на различни въпроси, проекти и решения, стоящи пред ръководството на СИБ, структурите в страната и съюзните ни членове.

Сребрена Стоядинова - председател

IV. На 14 май 2025 г. в Регионалната библиотека " П. Р. Славейков" на ул. "Краков" 8 Общинската организация на СИБ Велико Търново проведе вечер с поезията на инж. Елда Живкова. Тя е наш дългогодишен член и много наши

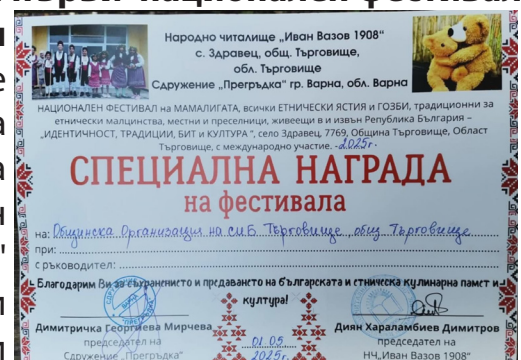

членове присъстваха на това мероприятие, което беше много мило и емоционално. Поздравихме я, поднесохме цветя и пожелавме здраве, да се радва на живота и да продължава да твори.

Тя ни изненада с още много прекрасни стихове събрани в поредната и стихосбирка, която подари на всички, които пожелаха да я имат. От организацията и бяхме подредили и лека почерпка за гостите. Беше прекрасно и вълнуващо.

Величка Накова - председател

V. За първи път в празничния Първи май, членове на Общинската организация на СИБ - Търговище взеха участие в кулинарния първи национален фестивал на мамалигата и характерни етнически ястия и гозби, който се проведе в с. Здравец. Завърнахме се със Специална награда на фестивала за ястията ни, оценени от международно жури. Поканата ни бе отправена от организаторите НЧ "Иван Вазов 1908" с. Здравец и Сдружение "Прегръдка" гр. Варна. В проявата се включиха индивидуални участници и групи от цялата страна. Участие взеха и

съюзни членове на ОО на СИБ - Стражица.

Сребрена Стоядинова - председател

VI. Проблемите на хората с увреждания бяха обсъдени на 21 май т.г. на регионално събрание в Сливен. Във форума взеха участие председателят на Съюза на инвалидите в България г-н Георги Колев, директорът на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ Сливен г-н Иван Матев, както и делегати от региона.

Общото отчетно събрание на РО Сливен се проведе в Клуба на инвалидите в Сливен и бе ръководено от регионалния председател Веселин Василев. Той предложи събранието да се проведе по предварително обявения дневен ред, който бе единодушно приет от делегатите.

След направените разисквания по точките от дневния ред, Общото събрание прие единодушно предложената план-сметка за 2025 г. Бе обсъден и приет отчета за дейностите на РО Сливен за миналата година. По време на заседанието бяха приети и насоки за дейности на РО Сливен за 2025 г.

VII. Разнообразно и интересно минават дните в Общинската организация на СИБ в Дългопол. Два пъти седмично провеждаме сбирки в разширен състав, на които обсъждаме предстоящите ни задачи. С упоритост, с постоянство и отговорност

успяваме да отговорим на предизвикателствата и с делата си доказваме, че ние хората с увреждания не сме втора ръка.

В програмата ни за годината са включени разнообразни дейности, като членове на организацията се включват с голям интерес. Още от 06.01.- Богоявление започват нашите колективни изяви. Отбелязване на именни и рождени дни на членовете.

Създадохме фолклорна група и я нарекохме „Камчийски полъх“. Участваме в много фолклорни фестивали в страната и печелим награди. Тачим и ревностно пазим нашите български традиции. Влагаме много старание при отбелязването

им - един такъв ден е Бабин ден. В Деня на родилната помощ, с песни и красиви носии, според каноните на народната традиция, с погача баница и настроение, посещаваме и поздравяваме Кмета и служителите на Общината. Чрез проведения ритуал се надяваме да има много новородени бебета през настоящата година. След

това честваме и Трифоновден и зарязваме лозето, с пожелание за още по-голям берекет през годината. С много песни и танци отбелязваме Осмомартенското тържество.

Наред с традициите и празниците, водещо в нашата дейност е грижата за здравословното състояние на нашите членове. В първите и последните месеци на годината посещаваме Рехабилитационни центрове в България, като Сапарева баня, Петрич, Котел, Нареченски бани и групите достигат до 17-20 човека. Съчетаваме престоя си в балнеосанаториумите и организираме малки екскурзии до Жеравна, Елена, Бачковски или Рилски манастир, Пампорово и др.

За по-младите членове организираме по-дълги екскурзии в България и чужбина. Мили спомени ще оставят в съзнанието ни посещенията на Билинините извори в Македония.

Много посещения организираме в съседна Турция, за фестивала на Лалетата и др., посещаваме забележителности на Румъния. Бяхме в замъците и в Румънско село, където отблизо се запознахме и с тяхната култура.

В началото на април т.г. група от десет човека посетихме Вечния град - Рим като разгледахме Римски форум и Палатинския хълм и Колезиум.

Във Ватикана- град държава бяхме във Ватикански музеи, Сикстинска капела и базиликата „Свети Петър“.

В синхрон с устава и правилата на СИБ успешно съчетаваме полезното с приятното.

Ася Николова – председател

VIII. На Св.Св Константин и Елена, Общинската организация на СИБ в Самоков направи една екскурзия за своите членове до Обрадовския манастир Свети Мина и Боянската църква.

Денят беше леко прохладен, но много подходящ за посещение на забележителни места. Още в автобуса започнаха почерпките и поздравленията към именичките. Те са цели три. Почти всеки е посещавал манастирът Свети Мина край София, но допирът с това свято място винаги е обогатяващ и успокояващ. Свети Мина е покровител на семейството и децата. Няма

човек, който да не пожелае нещо за своите най-близки хора и се помоли за тях. Манастирът е голям, прекрасно поддържан, с много цветя и дървета. Спокойствието лъхаше отвсякъде. Запалихме свещи, наляхме си светена вода, поклонихме се пред голямата икона на Свети Мина, закупихме си сувенири за спомен. Прекрасно място, което ще помним дълго.

Веднага след това се отправяме към Бояна. Целта ни е уникалното наше, българско богатство под покровителството на Юнеско - Боянската църква. Там ни очакваха и

веднага една изключително информирана екскурзоводка ни пое. Раздели ни на 3 групи и заедно с още една колежка започнаха да ни представят тази съкровищница на българската история. Слушаме в захлас. Почти онемели, разглеждаме древните стенописи, изпълваме се с гордост българска. Правим си снимки, покланяме се пред гроба на българската царица Елеонора и нейната

всеотдайност в името на България и българите. Някой посещават Боянската църква за първи път и са невероятно очаровани. Купуваме си сувенири. Обогатени, одухотворени и направо щастливи потегляме обратно. По пътя се спираме за обяд в крайпътното заведение Крушако. Доволни от прекрасно изкарадения ден, потегляме към Самоков. В автобуса Латинка Трохарова и Васил Димитров ни поздравиха с няколко песни. Поздрав имаше и за шофьора с благодарност.

София Сотирова - председател

IX. Проведеният на 26 май в зала "Маестро Атанасов" в Пазарджик фестивал на организациите на СИБ в областта беше тържество на таланта, духа и красотата на изпълненията на певческите състави от 7 общини, беше и радостна среща на приятели.

П е р ф е к т н о организиран от председателката на Регионалната организация на СИБ Петя Маринова, фестивалът беше празник за всички участници. Съставите се

представиха великолепно, повечето с нова визия и репертоар и надминаха себе си с вдъхновено и красиво изпълнение. Благодарим на Петя Маринова за това преживяване. Благодарим и на Община Велинград за осигурения транспорт.

Благодаря на певческия състав на Общинската организация "Зорница" - Велинград с ръководител и акордеонист Митко Дедов за желанието и пристрастието, с което подбираха репертоара и постигаха желаното звучене, за красивото и вдъхновено представяне на фестивала. Нашето, на велинградчани, фестивално преживяване продължи в разширен състав с разходка из уникалния островен парк "Свобода", която беше не по-малко интересна и познавателна.

Катя Славова, председател на ОО "Зорница"

X. На 01.04.2025г. - по покана на община Челопеч членове на Общинската организация на СИБ Челопеч участвахме заедно с пенсионерите на тържественото откриването на китайски културен център в Челопеч в актовата зала на Общината. Официални гости на откриването бяха г-н Гуан Син, съветник по културните въпроси в посолството на Китайска народна република в България, г-н

Хонг Хай, директор на Китайски културен център /ККЦ/ и г-жа Лиу Бей, мениджър проекти в ККЦ. Водещи на събитието бяха г-ца Уан Чиуна /Нана/ - доброволец в Челопеч и преподавател по китайски език в основното училище, детската градина, чуждоезиковата гимназия и на група възрастни граждани в т.ч. пенсионери и хора с увреждания. Мероприятието бе организирано от Община Челопеч с даден коктейл.

На 26.04.25г. в „Китайски кът“ Челопеч, наскоро открит, бе ден посветен на знанието и вдъхновението от китайската медицина „Мама билка“, организи-рано от Община Челопеч. Гост лектор на събитието бе Антон Агов,

завършил китайска медицина в университета в Нандзин и водещ курсове в тази древна лечебна традиция. Той сподели с нас основите на китайската медицина, като акцентира върху дълбоката връзка между природата и човека и важността на хармонията между петте елемента: вода-въздух, огън, земя, дърво и метал. Както в природата има слънце, така има и в човешкото тяло – сърцето, според който това, което се

случва в природата, се случва и в човешкото тяло. Лекторът сподели, че човекът и околната среда са едно цяло и, че всичко в природата е свързано с функциите в човешкото тяло – основен принцип на китайското лечение. Събитието продължи с изложба на билки, която впечатли всички присъстващи. Допълнителна изненада за нас бе провеждането на традиционна китайска чаена церемония, както и безплатна китайска пулсова диагностика, която даде възможност на всеки желаещ личен досег до методите на китайската медицина.

На 28.04. 2025г. по покана на „Дънди Прешълс Метълс“ – АД Челопеч /„ДПМ“ – АД/, участвахме в мероприятиято организирано от тях. Посетихме Галерия „Академия“ на националната художествената академия в гр. София. Гостуването на пенсионерите и хората с увреждания в Галерията „Академия“, бе по повод представянето на каталога „Една непозната колекция“ - изложба на уникалните творби от колекцията на Вълко Червенков, която показва включените в изложбата произведения на български и чуждестранни художници от края на XIX до средата на XX век. Дълги години творбите са съхранявани в резиденция „Средна гора“ в местността „Медет“, която до скоро бе част от активите на „ДПМ“ – АД Челопеч. Картините ни бяха представени от експерти на художествената галерия проф. Георги Янков-кураторът на изложбата, д-р Милена Балчева-Божкова и нейните колеги, в присъствието на изпълнителния вицепрезидент и главен оперативен директор проф. д-р инж. Илия Гърков. На тържествената церемония по откриването на изложбата ни бе даден коктейл. Превозът е организиран безплатно от "Дънди Прешълс Метълс" – АД Челопеч.

На 10.05.2025г. – УС на организацията организирахме еднодневна екскурзия до гр. Тетевен, „Гложенски манастир“ и Рибарица.

В Тетевен посетихме историческия музей, който успя да впечатли и остави трайни спомения, у нас, хората с увреждания. След това успяхме да разгледаме и други забележителности на града. Отправихме се към Рибарица, където посетихме ловното място и паметника на Георги Бенковски. Направихме си и един прекрасен обяд в Рибарица. Това мероприятие ни бе спонсорирано от Община Челопеч.

На 17.05.2025г. по покана на посолството на Китай в България и със съдействието на Община Челопеч, бяхме поканени и присъствахме на празника на Божурите – среща на културите в гр. София в Южен парк. Събитието е организирано в чест на първия цъфтеж на божурите, дарени

на България от гр. Хъдзъ, Китай. Всички присъстващи на това мероприятие се насладихме на изложбата на традиционни китайски изкуства, работилници по рисуване и занаяти, вдъхновени от божура, Ханфу зона за снимки, дегустация на чай и традиционни китайски десерти с божур, игри с награди и благотворителен книжен базар. Това удоволствие ни бе безплатно, благодарение на Община Челопеч, за което безкрайно им благодарим.

на китайския
художник
Хуан Дзюк,
организирана по
повод месеца на
културата - май.

На 30.05.25г. по покана на „Китайски кът“ – Челопеч и Община Челопеч присъствахме на Изложба „Живопис“

Всички присъстващи се насладиха на творбите на художника. Изложбата приключи с даден коктейл.

Радка Николова - председател